

Jaargang 16, nummer 1, maart 2005

1. Navorderingstermijn verlengd wegens in buitenland ontvangen omzet

BV A exploiteerde een drukkerij. Haar afnemers bevonden zich onder meer in Duitsland en Zwitserland. De Belastingdienst ontving in december 1995, een tip van derden, dat BV A niet al haar omzet zou hebben verantwoord. De Belastingdienst stelde in maart 1997 bij BV A een boekenonderzoek in. Daaruit bleek inderdaad dat niet alle omzet werd verantwoord. De Belastingdienst legde op 30 november 2000 aan BV A een navorderingsaanslag vennootschapsbelasting over 1993 op. Volgens de inspecteur was de verlengde termijn van twaalf jaar van toepassing. Hof Den Haag besliste dat de Belastingdienst aannemelijk had gemaakt dat BV A meer boeken had gedrukt en geleverd aan haar Zwitserse afnemer dan in de administratie was verantwoord. Vervolgens besliste het Hof dat de verlenging van de termijn van navordering tot twaalf jaar was toegestaan. Het betrof weliswaar verzwegen omzet die was behaald in Nederland, maar het was voldoende aannemelijk dat de betalingen voor de boeken hadden plaatsgevonden in Zwitserland. Het Hof handhaafde dan ook de navorderingsaanslag. De Hoge Raad heeft de uitspraak van het Hof bevestigd.

Commentaar: De standaard navorderingstermijn is vijf jaar. Indien sprake is van een inkomensbestanddeel dat is “opgekomen” in het buitenland wordt deze termijn twaalf jaar. De vraag was waar de inkomsten waren opgekomen. Nu aannemelijk was dat betaling in het buitenland heeft plaatsgevonden, was de termijn van twaalf jaar van toepassing en kon er dus over 1993 worden nagevorderd.

2. Verkoopsom woning telde volledig mee in rendementsgrondslag

Y verkocht eind 2000 zijn woning. De opbrengst daarvan stond op 1 januari 2001, in afwachting van de betaling van de koopsom voor een nieuwe woning, op een bankrekening van Y. Op 13 maart 2001 voldeed Y de koopsom voor zijn nieuwe woning ad NLG 524.487 en werd het bedrag van de bankrekening afgeschreven. Y vond het niet redelijk dat het bedrag dat hij voor zijn woning betaalde volledig in de rendementsgrondslag (box III) voor het jaar 2001 werd betrokken en ging in beroep. De rendementsgrondslag vormde volgens Y hierdoor geen reële weergave van zijn gemiddelde vermogen in het jaar 2001. Hof Leeuwarden besliste dat de inspecteur het bedrag terecht tot de rendementsgrondslag had gerekend, omdat het bedrag op 1 januari 2001 op een bankrekening van Y stond. Daar deed niet aan af dat het bedrag slechts een deel van het jaar op de bankrekening stond en dat het rendement nihil was of in ieder geval lager dan het fictieve rendement van 4%. De wetgever had er uitdrukkelijk voor gekozen, om in het kader van het fictieve rendement, geen tegenbewijsregeling op te nemen.

Het Hof besliste vervolgens dat de Belastingdienst ook terecht heffingsrente in rekening had gebracht. Daar deed niet aan af dat de Belastingdienst pas zeven maanden na de indiening van de aangifte een aanslag had opgelegd. De verplichting van de inspecteur om binnen drie maanden na de aangifte een (voorlopige) aanslag op te leggen, was niet meer dan een inspanningsverplichting. Bovendien had Y de heffingsrente kunnen voorkomen door een verzoek om een voorlopige aanslag in te dienen.

3. Xenon: de digitale belastinginspecteur

De Belastingdienst heeft een “superzoekmachine” laten ontwikkelen die het Internet afspeurt op zoek naar ondernemers die nog niet bij de Belastingdienst bekend zijn, maar ook naar illegale en/of nepproducten. De naam van het programma is “Xenon”. Deze digitale belastinginspecteur zal eerst door de FIOD-ECD en de Douane worden ingezet en later in 2005 ook door de Belastingdienst zelf. Het is de bedoeling dat de Belastingdienst de handel en verkoop door middel van het Internet kan zien en kan gaan belasten voor zover dat nu nog niet gebeurt. Gedacht moet worden aan bijvoorbeeld het “bedrijfsmatig” of zeer regelmatig verkopen van zaken via bijvoorbeeld marktplaats.nl.

4. Verlies van distributeur marketingconcept niet aftrekbaar

A en B waren distributeur bij Wellness International Network Ltd. (WIN). Via de distributeurs werden met name voedingssupplementen op de markt gebracht. De distributeurs konden provisies verdienen door andere distributeurs aan te brengen. Tevens konden royalty's worden verdiend. Deze royalty's waren afhankelijk van de eigen afnamen en de afnamen van de aangebrachte distributeurs en de door de aangebrachte distributeur aangeworven (sub)distributeurs. A en B leden op hun activiteiten verliezen en brachten die in aftrek. De Belastingdienst accepteerde deze verliezen echter niet. Hof Amsterdam besliste dat de activiteiten op zich geen onderneming vormden en ook niet als inkomsten uit andere arbeid konden worden beschouwd. A en B waren in hoge mate afhankelijk van onvoorspelbare factoren om royalty's te verwerven, zodat het behalen van een positief resultaat uit de deelname aan de activiteiten speculatief was. Er was derhalve geen bron van inkomen. De verliezen waren niet aftrekbaar.

5. Zakelijke verhuurprijs was 10% van aankoopprijs onroerend goed

X was van beroep apotheker en exploitant van horecagelegenheden. Hij was enig aandeelhouder van Holding BV A, die meerdere BV's bezat. X was privé eigenaar van een landgoed met een kasteel. Hij verhuurde het landgoed sinds 1992 aan één van de dochtermaatschappijen van BV A voor NLG 12.000 per jaar. De inspecteur corrigeerde de aangifte inkomstenbelasting 1997 van X, omdat NLG 12.000 per jaar volgens hem geen zakelijke huurprijs was. In zakelijke verhoudingen zou volgens de Belastingdienst een huur van NLG 207.000 per jaar zijn overeengekomen. X ging hiertegen in beroep.

Hof Amsterdam besliste dat het aannemelijk was dat de huurprijs in zakelijke verhoudingen zou zijn afgestemd op de door X voor het landgoed betaalde prijs van NLG 1.250.000. Het Hof was het met de Belastingdienst eens dat een jaarhuur van 10% van de koopprijs zakelijk zou zijn geweest. Gelet op de marktontwikkelingen bedroeg de waarde van het landgoed in 1997 ongeveer NLG 2.000.000, zodat dit zou hebben geleid tot een huurprijs in 1997 van NLG 200.000. De Belastingdienst had de huur met NLG 188.000 moeten verhogen.

Commentaar: Tussen de BV en de directeur-groot-aandeelhouder (privé) moet zakelijk worden gehandeld. Uiteraard is er enige marge waarbinnen geopereerd kan worden. Hier was die marge duidelijk overschreden. Vanaf 2001 is in de gegeven situatie niet alleen de jaarlijkse huur belastbaar in box I op basis van de zogenaamde ter-beschikking-stellingsregeling, maar ook een eventuele waardestijging van het landgoed met kasteel.

6. Beslistermijnen op bezwaarschriften worden vanaf 2006 verkort naar 13 weken

De staatssecretaris heeft besloten de wettelijke beslistermijnen voor bijvoorbeeld een bezwaar van één jaar terug te brengen naar 13 weken. Een wetsvoorstel hiertoe zal in de eerste helft van 2005 worden ingediend. Echter de zogenaamde “verdagingsmogelijkheid” van één jaar voor het doen van uitspraken op een bezwaar blijft echter gehandhaafd.

7. Franse notariële akten worden gecontroleerd door de Nederlandse Belastingdienst

De Belastingdienst heeft via het uitwisselingsverdrag met Frankrijk de beschikking gekregen over tienduizenden notariële akten met informatie over Nederlandse belastingplichtigen die onroerende zaken hebben gekocht of verkocht in Frankrijk. De informatie uit de Franse akten zal niet leiden tot belastingheffing over de onroerende zaak in Frankrijk, omdat buitenlandse onroerende zaken belast zijn in het land waar ze zijn gelegen. Belastingplichtigen moeten echter wel aangeven dat zij over een onroerende zaak in het buitenland beschikken. Deze informatie is met name interessant in verband met de financiering van de aankoop en het al dan niet (gedeeltelijk) gefinancierd zijn met zwart/grijs geld uit Nederland.

Commentaar: Hetzelfde staat te gebeuren met Spaanse onroerende zaken waarbij Nederlanders betrokken zijn.

8. Lijfrente wederom speerpunt in aangifte inkomstenbelasting 2004

De Belastingdienst heeft bekend gemaakt dat wederom de lijfrente in de aangifte 2004 nauwkeurig zal worden bekeken. Dit jaar staat niet alleen de aftrekkant in de belangstelling, maar ook de inkomstenkant. Over het algemeen verloopt de opgave van de regulier expirerende polissen volgens de Belastingdienst zonder problemen, maar de verantwoording van de polissen die worden afgekocht loopt niet altijd even vlekkeloos.

9. **Verzoek uitstel van betaling en de omvang hiervan moet expliciet in het bezwaarschrift staan**

Middels een Besluit heeft de staatssecretaris aangegeven dat het indienen van een bezwaarschrift niet meer automatisch tot uitstel van betaling van de aanslag leidt. Dit geldt voor de bezwaarschriften ingediend vanaf 1 april 2005. Nieuw is ook dat direct moet worden aangegeven voor welk deel uitstel van betaling wordt verzocht, met de consequentie dat het gedeelte waarvoor geen uitstel is verzocht wel binnen de termijnen voldaan zal moeten worden. Tot nu toe werd “standaard” voor het gehele bedrag om uitstel verzocht (en verleend).

10. **Heffingsrente nieuwe stijl**

De wijze van bepalen en het percentage van de heffingsrente is per 1 januari 2005 gewijzigd. Deze wordt per kwartaal vastgesteld op de basisherfinancieringsrente van de Europese Centrale Bank (1 januari 2005 2%) plus 3% (was 1.5%!). Hierdoor is per 1 januari 2005 de heffingsrente 5%, terwijl deze in het laatste kwartaal 2004 3.5% was. Ook de periode waarover heffingsrente in rekening wordt gebracht of vergoed is gewijzigd. Vanaf de heffingsjaren 2005 en later, geldt als start van de termijn steeds 1 juli van het heffingsjaar en niet meer 31 december, het tijdstip waarop de materiële belastingschuld vaststaat. De einddatum is de datum van vaststelling van formele aanslag. De verhoging van het percentage en de uitbreiding van de periode is feitelijk een verkapte belastingheffing. De meeropbrengst voor de overheid wordt geschat rond de €100.000.000.

Conclusie: Gezien het feit dat 5% rente op een normale spaarrekening niet verkregen wordt is het uitstellen van belastingbetaling rentetechnisch gezien niet voordelig. Indien op een voorlopige aanslag teveel is betaald en er volgt dus een teruggaaf is het rentetechnisch voordelig om op een laat tijdstip de teruggaaf te ontvangen.

11. **Hoofdelijke aansprakelijkheid ook na korte bestuursperiode**

A was van 1 februari 2000 tot 3 april 2000 bestuurder van BV X. Op 24 mei 2000 werd BV X failliet verklaard. A werd op 16 april 2002 door het UWV als gewezen bestuurder hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de tijdens zijn bestuursperiode onbetaald gebleven premies tot een bedrag van €10.540. Rechtbank Alkmaar handhaafde de aansprakelijkstelling, omdat A het wettelijke vermoeden, dat het niet betalen van de premie het gevolg was van aan hem te wijten kennelijk onbehoorlijk bestuur, niet kon weerleggen. A ging in hoger beroep en stelde dat hij als gewezen bestuurder in een nadelige bewijspositie verkeerde, omdat hij alle eigendommen van BV X bij zijn vertrek had achtergelaten. De Centrale Raad van Beroep besliste dat BV X geen melding van betalingsonmacht had gedaan. A moest derhalve aantonen dat hij als verantwoordelijk bestuurder tijdens zijn bestuursperiode kon menen dat BV A op een juiste en zorgvuldige wijze aan haar verplichtingen had voldaan. Ontkenningen en niet nader onderbouwde stellingen waren daartoe echter onvoldoende.

Commentaar: Deze uitspraak laat zien dat bestuurder zijn (zowel formeel als feitelijk), ook al is dit voor een korte periode, aansprakelijkheidrisico's kunnen inhouden. Meerdere keren is in de Nieuwsbrief aandacht besteed aan het tijdig melden van betalingsonmacht bij de Belastingdienst en het UWV. Bij het niet tijdig melden geldt dat aangetoond moet worden dat er geen onbehoorlijk bestuur heeft plaatsgevonden. Een zeer moeilijke bewijspositie. Indien tijdig is gemeld ligt de bewijslast "omgekeerd" bij de Belastingdienst en het UWV die dan in dezelfde moeilijke bewijspositie komen.

12. Navordering van foute administratieve handeling onmogelijk

A hield in zijn aangifte inkomstenbelasting 1999 rekening met een verlies uit aanmerkelijk belang. Een administratieve medewerker van de Belastingdienst stelde het te verrekenen bedrag aan verlies uit aanmerkelijk belang ook vast. Dit was echter niet juist. Toen een inspecteur achter deze foute verwerking van het aanmerkelijk belang verlies kwam, legde hij een navorderingsaanslag op. A ging hiertegen in beroep. Hof Arnhem besliste dat wanneer een onjuiste aanslag was opgelegd door het toepassen van een (onduidelijke) instructie door een al dan niet met voldoende kennis toegeruste medewerker, sprake was van een onjuist inzicht "in het recht" en kwalificeerde deze fout niet als een zogenaamde "schrijf- of typfout". In dat geval was er geen sprake van een navordering rechtvaardigend zogenaamd "nieuw feit". De Hoge Raad heeft de uitspraak van het Hof bevestigd. Handelingen waarbij gegevens uit de aangifte in het geautomatiseerde systeem werden ingevoerd, maakten volgens de Hoge Raad deel uit van het proces dat tot vaststelling van de aanslag leidde. Ook de fouten bij deze handelingen waren volgens de Hoge Raad van belang bij de beoordeling of de aanslag onjuist was vastgesteld als gevolg van een verwijtbaar onjuist inzicht van de inspecteur in de feiten of in het recht.